

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

**10 decembrie 2019**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului și de către partea vătămată Carauș Sergiu prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019 și a sentinței Judecătoriei Strășeni /sediul Călărași/ din 11 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

**Surdu Ion XXXXX**, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX;

**Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:**

1. 09.08.2016 – 11.01.2018 (prima instanță);
2. 02.02.2018 – 13.06.2018 (instanța de apel);
3. 11.09.2018 – 18.12.2018 (instanța de recurs ordinar);
4. 25.01.2019 – 15.04.2019 (instanța de apel);
5. 27.06.2019 – 10.12.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

**A C O N S T A T A T :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Strășeni /sediul Călărași/ din 11 ianuarie 2018, Surdu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (1); 287 alin. (3); art. 151 alin. (1) Cod penal, prin care:

- în baza art. 60 Cod penal – procesul penal în baza art. 179 alin. (1) Cod penal în privința lui Surdu Ion a fost încetat, eliberându-l de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală;

- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – 3 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal – 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul inculpatului cheltuielile pentru tratamentul părții vătămate Carauș Sergiu în folosul statului în mărime de 3970 lei.

S-a trecut în contul statului cheltuielile judiciare de efectuare a expertizei judiciare în mărime totală de 5 224 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Surdu Ion la 21 februarie 2014, în jurul orei 20:00, urmărind scopul pricinuirii vătămarilor corporale consăteanului său Carauș Sergiu, pentru că acesta ar fi sustras anterior păsări domestice din s. Buda, r-nul Călărași, s-a deplasat la domiciliul ultimului împreună cu consăteanul Mămăligă Grigore și intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu o bâtă și un furtun de cauciuc de la tractor pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de fisura maleopului pe stânga, lezarea splinei, fractura falangei distale a degetului 3 al mâinii stângi, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală, nr.42 D din 11 martie 2014.

Tot el, la 21 februarie 2014, împreună cu consăteanul său Mămăligă Grigore, fără acordul proprietarului Carauș Sergiu, au pătruns în locuința acestuia, în care la acel moment se aflau mai mulți cunoscuți a lui Carauș Sergiu unde s-au aflat ilegal aproximativ 30 de minute.

În continuare, Mămăligă Grigore urmărind scopul realizării intenției infracționale a lui Surdu Ion și favorizând acțiunile acestuia, folosindu-se de constituția fizică masivă, s-a poziționat în ușă, blocând intrarea și ieșirea celor prezenți din odaia respectivă, avertizându-i ca toți să stea la locurile lor, să nu se implice și să nu iasă din odaia respectivă. În timpul ce a urmat, Surdu Ion fără motiv, doar sub pretextul că Carauș Sergiu ar fi sustras cândva găini și animale domestice de la niște consăteni, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii, picioarele și o bâtă pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Tot el, în aceeași seară, împreună cu consăteanul său Mămăliga Grigore, după ce au pătruns ilegal în domiciliul lui Carauș Sergiu, situat în XXXXX, în care se aflau mai mulți cunoscuți a lui Carauș Sergiu, unde s-au aflat aproximativ 30 de minute, fără motiv, sub pretextul că Carauș Sergiu ar fi sustras găini de la niște consăteni, neținând cont de faptul că se afla într-un local în prezența mai multor persoane, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând un comportament arogant și autoritar, lipsit de respect față de cei prezenți, acțiuni, care potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 4 din 19 iunie 2006, cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism se califică ca huliganism habitual, i-a aplicat lui Carauș Sergiu multiple lovituri cu pumnii, cu o bâtă și un furtun de cauciuc de la tractor pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări

corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată. În timpul dat, Mămăliga Grigore urmărind scopul realizării acțiunilor lui Surdu Ion, folosindu-se de constituția sa fizică masivă și favorizând acțiunile acestuia, s-a poziționat în ușă, blocând intrarea și ieșirea celor prezenți în odaia respectivă și amenințându-i cu răfuiala fizică, i-a avertizat să nu se implice și să nu iasă din încăperea dată.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, după elementele - *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ce a provocat pierderea unui organ*; art. 179 alin. (1) Cod penal, după elementele - *violarea domiciliului, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia*; art. 287 alin. (3) Cod penal, *huliganismul agravat, adică acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2), săvârșite de două persoane, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății*.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul adjunct al procurorului r-lui Călărași, Triboi Dumitru, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încasate de la inculpatul Surdu Ion în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă totală de 5 224 lei, invocând că: prima instanță urma să motiveze argumentat din ce cauză cheltuielile judiciare privind efectuarea expertizelor urmează a fi trecute în contul statului și nu de a fi încasate de la inculpat.

3.2 Avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi decizii prin care inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa cu suspendarea executării pedepsei și în baza legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29.07.2016 să fie încetat procesul penal pe art. 287 alin. (3) Cod penal, invocând că: în prima instanță inculpatul a solicitat aplicarea prevederilor legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29.07.2016, nu este clară fraza din sentință: **”fără motiv, dar sub pretextul că S. Carauș ar fi sustras cîndva găini de la niște consăteni”**, după această formulare, reiese motivul – sustragerea găinilor, inculpatul îl cunoaște pe partea vătămată, în acea seară inculpatul a venit la partea vătămată cu un singur scop, pentru a rezolva situația cu sustragerile comise de Carauș Sergiu, odată cu existența motivului conflictului dispăre și calificarea, încălcarea ordinii publice, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism ”Desconsiderarea deplină a ordinii publice o demonstrează dorința făptuitorului de a profita de un pretext neînsemnat pentru răfuiala cu victima. În frecvente cazuri, pretextul pentru săvârșirea infracțiunii din motive huliganice este, în genere, aproape imposibil de identificat, deoarece un astfel de pretext este în totală necorespondență cu fapta comisă și cu urmările produse de aceasta”, a solicitat și în prima instanță verificarea calificării corecte în baza art. 287 Cod penal sub aspectul art. 390 Cod de procedură penală, a acțiunilor inculpatului, intenția acestuia

de a săvârși un act de huliganism, în momentul în care, Surdu Ion a ieșit din casă cu un scop bine determinat, de a pedepsi partea vătămată din motivul că comite sustrageri, fapt confirmat de toți martorii prezenți în instanță, la fel a solicitat verificarea legalității înaintării învinuirii și emiterii sentinței de încetare în baza art. 179 alin. (1) Cod penal și anume sub aspectul art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală – pornirea urmăririi penale în baza plângerii victimei, urmărirea penală se pornește numai în baza plângerii prealabile a victimei în cazul infracțiunilor prevăzute în art. : ... 179 alin. (1) Cod penal, astfel, indică că, în plângerea formulată de către Carauș S., ultimul a solicitat atragerea la răspundere a cet. Surdu Ion pentru faptul că a fost maltratat, nu a solicitat atragerea la răspundere pentru violarea de domiciliu, la fel a mai indicat că partea vătămată niciodată nu a invocat că domiciliul acestuia a fost violat, mai mult, în cererea înaintată de către acuzatorul de stat pentru restituirea cauzei pentru înaintarea unei noi învinuirii în baza art. 326 Cod de procedură penală, acesta a indicat: „ ... ca urmare procuratura **s-a autosesizat** referitor la faptele expuse...”.

Referitor la pedeapsa stabilită în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, a indicat că, inculpatul a recunoscut vina integral, se căiește de cele comise, a conștientizat efectele prejudiciabile ale acțiunilor sale, are loc permanent de trai, duce un mod ordonat de viață și se caracterizează printr-o conduită non-violentă, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, este angajat neoficial în câmpul muncii, nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante, fiind reținute doar circumstanțe atenuante, fapt ce permit stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

**3.3** Avocatul Coban Igor în numele inculpatului, solicitând casarea integrală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesului penal în privința lui Surdu Ion pe art. 151 alin. (1) Cod penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, invocând că: a expirat termenul procesual de 3 luni de menținere a calității de bănuț și omiterii termenului de punere sub învinuire, din ordonanță rezultă că organul de urmărire penală, chiar în momentul inițial al pornirii urmăririi penale i-a atribuit lui Surdu Ion statutul procesual de bănuț, deoarece a indicat concret fapta pe care o consideră infracțiune, încadrarea juridică a infracțiunii și că de această infracțiune se face vinovat Surdu Ion, mai mult, ordonanța de începere a urmăririi penale, care după conținutul său denotă și recunoașterea lui Surdu Ion în calitate de bănuț a fost emisă la data de 03.03.2014, astfel, Surdu Ion urma a fi pus sub învinuire până la data de 03.06.2014, însă, procurorul a emis ordonanța de punere sub învinuire la data de 10.07.2014, cu întârziere de mai bine de 1 lună.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, s-a respins ca fiind nefondat apelul declarat de către procuror.

S-a admis parțial, inclusiv din oficiu, apelul avocatului Hamureac Oxana în numele inculpatului și apelul suplimentar al avocatului Coban Igor în numele inculpatului, casată parțial sentința, inclusiv din alte motive, pronunțată o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Surdu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încetat procesul penal de învinuire a lui Surdu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, pe motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

S-a încetat procesul penal de învinuire a lui Surdu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta constituie contravenție.

S-a eliberat Surdu Ion de răspundere contravențională în baza art. 354 Cod contravențional, din motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale.

S-a menținut sentința în partea în care a fost respinsă solicitarea de încasare a cheltuielilor judiciare de efectuare a expertizei în mărime de 5 224 lei.

**4.1** Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit faptele imputate lui, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, declarațiile depuse de către inculpat, sunt combătute prin probele analizate și apreciate, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a remarcat că, ținând cont de concluziile Curții Constituționale a Republicii Moldova și a Curții Europene pentru Drepturile Omului, termenul de 3 luni ca termen maxim a calității de bănuțit urmează a fi considerat din data emiterii ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuțit a lui Ion Surdu, adică din 06 martie 2014. Deși, numele „ Surdu Ion” este menționat în partea descriptivă a ordonanței de pornire a urmăririi penale, acest fapt nu a avut repercusiuni importante pentru situația ultimului. Din momentul pornirii urmăririi penale și până la momentul recunoașterii în calitate de bănuțit nu au fost întreprinse acțiuni care ar limita drepturi și libertăți, situația reală a ultimului rămânând aceeași.

Astfel, instanța de apel a constatat că, la caz, nu sunt aplicabile prevederile art. 3 alin. (3) Codul de procedură penală și nici prevederile regulii „non bis in idem”.

Instanța de apel a menționat că, legislația în vigoare (în special art. 276 Codul de procedură penală) nu stabilește cerințe față de conținutul plângerii prealabile ca condiție pentru pornirea urmăririi penale. Este cert că asemenea cerere trebuie să

conține expres voința victimei de a trage la răspundere penală făptuitorul. Nu este obligatoriu ca asemenea cerere să conțină calificarea juridică dată de victimă sau să descrie cu certitudine circumstanțele de fapt relevante.

Analizând conținutul plângerii depuse de către Carauș Sergiu (f.d.8, vol.I), instanța de apel a conchis că aceasta conține voința expresă a victimei de a trage făptuitorul la răspundere penală și faptul de pătrundere în gospodărie. Astfel, plângerea respectivă este suficientă pentru pornirea urmăririi penale în baza art. 179 alin. (1) Cod penal. Faptul existenței unei autosesizări a procurorului, după depunerea plângerii prealabile, nu împiedică pornirea urmăririi penale în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, esențial fiind prezența plângerii prealabile. Prin urmare, nu poate fi aplicată sancțiunea procesuală prevăzută de art. 275 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, instanța de judecată a conchis necesar de a înceta procesul penal din următoarele considerente. Actele de violență exprimate sub forma vătămarilor grave nu pot fi reținute la calificare potrivit art. 287 Codul penal. Acest raționament este dedus din pedepsele prevăzute de art. 151, pe de o parte, și art. 287 Cod penal, pe de altă parte. Per a contrario, infracțiunea prevăzută la alin. (3) art. 287 Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de la 3 ani la 7 ani. Prin urmare, infracțiunea de huliganism prevăzută de art. 287 Codul penal, nu poate să absoarbă violența de la infracțiunea prevăzută de art. 151 Cod penal. Aceasta întrucât respectiva infracțiune prevede pedeapsa mai aspră decât cea stabilită pentru infracțiunea de huliganism.

Având în vedere condițiile faptei examinate, este inadmisibil prin aplicarea loviturilor (aceleași lovituri comise de către inculpat asupra părții vătămate) comiterea simultană a infracțiunilor prevăzute de art. 151 și art. 287 Cod penal, întrucât ambele infracțiuni presupun violență. Astfel, concluzia care se impune rezidă în faptul că, în cazul în care violența aplicată de către făptuitor în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice se exprimă sub forma vătămării medii, calificarea se va face potrivit art. 151 Codul penal și art. 354 Codul contravențional. Potrivit regulii absorbției, infracțiunea de huliganism nu poate absorbi infracțiunea prevăzută de art. 151 Codul penal, deoarece infracțiunea absorbantă trebuie să prevadă o pedeapsă mai aspră decât infracțiunea absorbită. Acceptarea unei asemenea variante de calificare (prin ordonanță, fiind calificarea prin concurs ideal în baza art. 287 alin. (3) Codul penal și art. 151 alin. (1) Cod penal) ar însemna ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzută la art. 7 alin. (2) Cod penal și art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală. Fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare: prima dată în contextul infracțiunii prevăzute de art. 151 Codul penal; a doua oară ca expresie a infracțiunii de huliganism.

Astfel, reieșind din circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatului în partea care se referă la

învinuirea comiterii huliganismului, urmează a fi calificate în baza art. 354 alin. (1) Cod contravențional, după semnele - huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, iar conform art. 461 Cod contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

Totodată, instanța de apel ținând cont de multitudinea circumstanțelor care descriu faptele respective nu consideră rațional faptul de a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, or la caz, faptele comise de către inculpat au un aport negativ asupra societății. Astfel, existența unei asemenea urmări prejudiciabile și dispunerea suspendării condiționate pentru comiterea unei astfel de infracțiuni implică, de regulă, imposibilitatea restabilirii echității sociale ca scop al pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal.

Referitor la cheltuielile de efectuare a expertizelor judiciare, instanța de apel a menționat că prima instanță a respins solicitarea de încasare a acestora fiind sub imperiul art. 143 alin. (2) Codul de procedură penală. Astfel, ținând cont de faptul că, la momentul emiterii sentinței, legislația prevedea expres cine suporta cheltuielile de efectuare a expertizei, sentința urmează a fi menținută în această parte.

**5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către:**

**5.1** Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat, casarea parțială a deciziei în partea ce ține de încetarea procesului penal de învinuire a inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, și în partea neîncasării cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocând că:

- instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și apreciat la justa valoare probele acuzării care demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal;

- instanța de apel eronat a apreciat legislația națională cu privire la cheltuielile de judecată, or statul nu este obligat să suporte cheltuielile de acest gen, doar le achită la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și a nu tergiversa procesul penal.

**5.2** Avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 11) Cod de procedură penală, prin care a solicitat, casarea totală a deciziei și a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care a înceta procesul penal, invocând că:

- instanța de apel la pronunțarea deciziei eronat nu a luat în calcul faptul că inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece i-a fost încălcat termenul aflării în calitate de bănuit, fapt ce atrage nulitatea actelor procedurale;

- în cadrul examinării cauzei penale a participat în calitate de acuzator de stat o persoană care nu avea asemenea calitate procesuală;

- instanța de apel a admis o eroare gravă, menținând sentința în partea încasării de la inculpat în beneficiul părții vătămate a cheltuielilor pentru tratament în sumă de 3 970 lei, or Sergiu Cărăuș nu a fost recunoscut în calitate de parte civilă și nu a înaintat nicio acțiune civilă;

- instanța de apel eronat nu a pus în discuție demersul înaintat de către apărător privind efectuarea unei expertize repetate și eronat și-a atribuit calitatea de expert;

- instanța de apel contrar prevederilor art. 276 Cod de procedură penală, a calificat acțiunile inculpatului conform dispoziției art. 179 alin. (1) Cod penal, or la caz lipsește plângerea prealabilă a părții vătămate;

- în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, deoarece nu a fost demonstrată provocarea leziunilor corporale grave.

**5.3** Avocatul Coban Igor în numele inculpatului Surdu Ion, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 16) Cod de procedură penală, prin care a solicitat, casarea deciziei și a sentinței în partea ce ține de recunoașterea inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, cu dispunerea încetării procesul penal în acest sens, invocând argumente similare cu cele indicate de avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului (pct. 5.2 din prezenta deciziei).

**6.** Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2018, recursurile ordinare au fost admise, casată total decizia cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

**6.1** Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că, prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, nu au fost respectate de instanța de apel la judecarea apelurilor declarate de către procuror și avocații Oxana Hamureac și Igor Coban în numele inculpatului, pentru care motiv, în baza temeiului invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Instanța de recurs a indicat că, instanța de apel în dispozitivul deciziei specificând că inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate, în partea descriptivă nu a constatat și descris faptele criminale, considerate ca fiind dovedite, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii acestora, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunilor.

În aceeași ordine de idei decizia atacată prezintă și deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța nepronunându-se sau pronunându-se superficial asupra motivelor invocate în apeluri, a făcut o motivare haotică, bazându-se în mod repetat pe declarațiile părții vătămate, fără o argumentare concretă.

Totodată, instanța de recurs ordinar a menționat că, din materialele dosarului reiese că instanța de apel nu s-a pronunțat și nici nu a pus în discuție demersul înaintat

de către apărătorul Coban Igor privind dispunerea efectuării unei expertize medico-legale (f.d. 137, vol. II) mai mult, instanța nu a dat un răspuns clar argumentului apărării precum că, la materialele cauzei lipsește cererea părții vătămate de tragere la răspundere penală a inculpatului învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, or instanța este obligată să dea răspuns la toate argumentele părților, fapt ce demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen v. Finlandei § 37(2003), Kuznetsov și alții v. Rusiei § 85. (2007)).

**7.** Inculpatul Surdu Ion a înaintat un apel suplimentar, la apelul declarat de către avocatul Coban Igor (pct. 3.3 din prezenta decizie), invocând că în privința învinuirii pe capătul de cerere în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, în speță nu sint întrunite elementele constitutive ale infracțiunii - lipsește latura obiectiva - provocarea leziunilor corporale grave de către Surdu Ion lui Caraus Sergiu, or, conform raportului de expertiza nr. 118 din 18 august 2017 (vol II f.d. 73 - 76) la Caraus Sergiu s-a depistat... *trauma închisa a abdomenului - lezarea splinei*, trauma care nu se regăsește în p. 29-52 Regulamentului citat, mai mult ca atit practica judiciara relevanta denota faptul ca leziuni care au fost calificate de către experți ca drept vătămare corporala medie (vol. II f.d. 138 - 147); în privința capătului de cerere privind invinuirca în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, relevă că, prin ordonanță, acțiunile inculpatului Surdu Ion au fost calificate prin concurs ideal în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 151 alin. (1) Cod penal, ceea ce denotă ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzut la art. 7 alin. (2) Cod penal și art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală, or, fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare: prima dată în contextul infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal și a doua oară ca expresie a infracțiunii de huliganism; încălcarea dreptului la un proces echitabil în cadrul examinării cauzei în fond, drept garantat de prevederile art. 6 al CEDO, or, termenul de examinare a cauzei la etapa de urmărire penala a expirat în data de 03 iunie 2014 și nu a mai fost prelungit legal, iar acuzatorul de stat a participat la examinarea cauzei în lipsa împuternicirilor; în privința învinuirii aduse în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, menționează că, în dezacord cu prevederile art. 276 Cod de procedură penală - pornirea urmăririi penale se pornește numai în baza plângerii victimei; în privința cheltuielilor pentru tratament, încasate în mărime de 3 970 lei, a indicat că, Carauș Serghei nu a fost recunoscut în calitate de parte civilă, nu a înaintat acțiune civilă, conform materialelor cauzei (v. I f.d. 194) acesta a indicat prin cererea din 17.09.2015 că ulterior va concretiza cerințele în cerere separată.

**8.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019: S-a respins apelul procurorului.

S-a admis parțial, inclusiv din oficiu, apelul declarat de către avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului și apelurile suplimentare declarate de către avocații Coban Igor și Pruteanu Natalia în numele inculpatului, s-a casat parțial

sentința, inclusiv din alte motive, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

S-a încetat procesul penal de învinuire a lui Surdu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta constituie contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional.

Se eliberează Surdu Ion de răspundere contravențională în baza art. 354 Cod contravențional din motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale prevăzute de art. 30 Cod contravențional.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

**8.1** Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit faptele imputate lui, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Analizând conținutul plângerii depuse de către Carauș Sergiu (f.d.8, vol.I), instanța de apel a conchis că aceasta conține voința expresă a victimei de a trage făptuitorul la răspundere penală și faptul de pătrundere în gospodărie. Astfel, plângerea respectivă este suficientă pentru pornirea urmăririi penale în baza art. 179 alin. (1) Cod penal. Faptul existenței unei autosesizări a procurorului, după depunerea plângerii prealabile, nu împiedică pornirea urmăririi penale în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, esențial fiind prezența plângerii prealabile. Prin urmare, nu poate fi aplicată sancțiunea procesuală prevăzută de art. 275 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, instanța de judecată a conchis necesar de a înceta procesul penal din următoarele considerente. Actele de violență exprimate sub forma vătămarilor grave nu pot fi reținute la calificare potrivit art. 287 Codul penal. Acest raționament este dedus din pedepsele prevăzute de art. 151, pe de o parte, și art. 287 Cod penal, pe de altă parte. Per a contrario, infracțiunea prevăzută la alin. (3) art. 287 Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de la 3 ani la 7 ani. Prin urmare, infracțiunea de huliganism prevăzută de art. 287 Codul penal, nu poate să absoarbă violența de la infracțiunea prevăzută de art. 151 Cod penal. Aceasta întrucât respectiva infracțiune prevede pedeapsa mai aspră decât cea stabilită pentru infracțiunea de huliganism.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, având în vedere condițiile faptei examinate, este inadmisibil prin aplicarea loviturilor (aceleași lovituri comise de către inculpat asupra părții vătămate) comiterea simultană a infracțiunilor prevăzute de art. 151 Codul penal și art. 287 Codul penal, întrucât ambele infracțiuni presupun violență, astfel, acceptarea unei asemenea variante de calificare (prin ordonanță),

fiind calificarea prin concurs ideal în baza art. 287 alin. (3) Codul penal și art. 151 alin. (1) Codul penal, ar însemna ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzut la art. 7 alin. (2) Codul penal și art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a constatat că, Surdu Ion, la data de 21.02.2014, împreună cu consăteanul său Grigore Mămăliga, după ce au pătruns ilegal în domiciliul lui Sergiu Carauș, situat XXXXX, în care se aflau mai mulți cunoscuți a lui Sergiu Carauș, unde s-au aflat aproximativ 30 de minute, fără motiv, sub pretextul că, Sergiu Carauș ar fi sustras găini de la niște consăteni, neținând cont de faptul că, se afla într-un local în prezența mai multor persoane, încalcând grosolan ordinea publică și manifestând un comportament arogant și autoritar, lipsit de respect față de cei prezenți, acțiuni, care potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 4 din 19 iunie 2006, cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism se califică ca huliganism habitual, i-a aplicat lui Sergiu Carauș multiple lovituri cu pumnii, cu o bâtă și un furtun de cauciuc de la tractor pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată. În timpul dat, Grigore Mămăliga urmărind scopul realizării acțiunilor lui Ion Surdu, folosindu-se de constituția sa fizică masivă și favorizând acțiunile acestuia, s-a poziționat în ușă, blocând intrarea și ieșirea celor prezenți în odaia respectivă și amenințându-i cu răfuiala fizică, i-a avertizat să nu se implice și să nu iasă din încăperea dată.

Reieșind din circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Surdu Ion, în partea care se referă la învinuirea comiterii huliganismului, urmează a fi calificate în baza art. 354 alin. (1) Cod contravențional, după semnele - huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice.

În acest sens, instanța de apel a mai indicat că, din materialele dosarului reiese cu certitudine că, contravenția a fost comisă de către Ion Surdu în luna februarie 2014, astfel, instanța de apel, a considerat necesar a înceta procesul în conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspunderea contravențională, care era de trei luni.

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Surdu Ion, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut că, pentru aplicarea răspunderii în baza alin. (1) art. 151 Cod penal, este suficient să se producă una din urmările prejudiciabile enumerate în dispoziția acestei norme penale și anume: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente.

Instanța de apel a reținut că, conform rapoartelor de expertiză și de constatare, este probat cu certitudine faptul că, în rezultatul acțiunilor traumatice asupra splinei, aceasta a fost extirpată. Astfel, cazul dedus judecării se deosebește esențial de alte cazuri prin faptul că, în prezentul caz, partea vătămată a pierdut un organ - splina, iar în cazurile prezentate în calitate de practică judiciară - a avut loc doar lezarea splinei fără pierderea acesteia. Prin urmare, suntem în prezența urmării prejudiciabile prevăzute de art. 151 alin. (1) Codul penal - pierderea unui organ. Această consecință prejudiciabilă este încriminată prin rechizitoriu. Faptul pierderii unui organ de către partea vătămată este unul cert și probat în afara oricărui dubiu.

În ceea ce privește fapta prejudiciabilă instanța de apel a indicat că, aceasta s-a manifestat prin faptul că, la 21.02.2014, în jurul orelor 20.00 min., urmărind scopul pricinuirii vătămărilor corporale consăteanului său, Carauș Sergiu, pentru că acesta ar fi sustras anterior păsări domestice din s. Buda, r-1 Călărași, Surdu Ion s-a deplasat la domiciliul ultimului împreună cu consăteanul Mămăligă Grigore și intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu o bătă și un furtun de cauciuc de la tractor pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Cele menționate au fost probate în ședința de judecată a primei instanțe și cercetate în cadrul instanței de apel, prin declarațiile martorilor Braga Serghei, Mitev Andrei, Iurco Petru, care au comunicat că, între Surdu Ion și Carauș Sergiu a apărut un conflict referitor la careva animale domestice furate și Surdu Ion l-a lovit pe Carauș Sergiu cu un băț de lemn peste mâini și picioare, întrebându-l de ce a furat păsările, Carauș Sergiu stătea pe pat și striga de durere, conflictul a durat aproximativ 30-45 min, iar Surdu Ion îl lovea pe Carauș Sergiu cu întreruperi la un interval de 5-10 min. până ce Carauș Sergiu a recunoscut că a furat păsări, nimeni din cei prezenți nu a intervenit în conflict.

În acest context, instanța de apel a respins argumentele apelantului referitor la faptul că, Burghelea Sergiu ia aplicat lovituri lui Carauș Sergiu, dar nu Surdu Ion, or, acest argument a fost examinat la faza urmăririi penale, iar prin Ordonanța procurorului raionului Călărași din 30 iunie 2014, Burghelea Sergiu a fost scos de sub urmărirea penală, din lipsa în acțiunile ultimului a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, ordonanță care nu a fost contestată de către partea apărării nici în cadrul urmăririi penale, nici în instanța de judecată.

Instanța de apel, la fel a respins alegațiile apărătorului inculpatului referitor la faptul că în speță, lipsește latura obiectivă a infracțiunii imputate, și anume provocarea leziunilor corporale grave de către Surdu Ion lui Carauș Sergiu, or, potrivit declarațiilor expertului Capcelea Victor, care a efectuat expertiza medico-legală a documentelor medicale pe numele lui Carauș Sergiu în ședința de judecată a declarat că, la examinarea medico-legală histopatologică au fost depistate revărsate sanguine la nivelul splinei ce au fost produse intravital 12-24 ore până ce organul și-a pierdut funcția până la intervenția chirurgicală, aceste probe au fost solicitate de la

spital unde a avut loc intervenția chirurgicală și bazându-se pe documentele medicale a lui Carauș Sergiu splina a fost extirpată din cauză că era lezată și în baza regulamentului de apreciere a gravitațiilor medico-legale s-a constatat că, leziunile la Carauș Sergiu sunt grave (f.d. 93, voi. II).

Instanța de apel a mai indicat că, argumentele apelantului, potrivit cărora de către organul de urmărire penală au fost încălcate la efectuarea unor acte de urmărire penală drepturile procesuale ale inculpatului Surdu Ion, cu privire la încălcarea prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, recunoașterea în calitate de bănuț și curgerea termenul de trei luni, se atestă ca fiind neîntemeiate și nicidecum nu pot fi reținute, deoarece începutul termenului de 3 luni ca termen maxim a calității de bănuț urmează a fi considerat din data emiterii ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț a lui Surdu Ion, adică din data de 06 martie 2014. Deși, numele "Surdu Ion" este menționat în partea descriptivă a ordonanței de pornire a urmăririi penale, acest fapt nu a avut urmări importante pentru situația dlui Surdu Ion. Din momentul pornirii urmăririi penale (03.03.2014) și pînă la momentul recunoașterii în calitate de bănuț (06.03.2014) nu au fost întreprinse acțiuni care ar limita drepturi și libertăți ale dlui Surdu Ion, situația reală a ultimului rămânând aceeași, iar argumentele apărătorului precum că curgerea termenul de trei luni urmează a fi calculată din data pornirii urmăririi penale nu poate fi reținută dat fiind faptul că art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală prevede expres faptul că, persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, iar ordonanța de pornire a urmăririi penale nicidecum nu poate constitui actul de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț.

Totodată, instanța de apel a reținut, că inculpatul, considerându-se afectat într-un drept prevăzut de lege, nu a contestat legalitatea actelor procedurale îndeplinite nici de către organul de urmărire penală în modul și termenul stabilit de lege, precum și, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, nu a avut nici o obiecție asupra actelor menționate, prezumându-se că acestea sunt legale.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, Surdu Ion, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și motivele invocate de avocatul inculpatului în cererea de apel, instanța de apel verificând legalitatea sentinței primei instanțe în privința ultimului a constatat că, la aprecierea măsurii și mărimii pedepsei, prima instanță n-a luat în considerare în deplină măsură caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele săvârșirii acesteia, de circumstanțele atenuante.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, reieșind din gravitatea infracțiunii incriminate - gravă, gradul prejudiciabil al faptei săvârșite și persoana inculpatului Surdu Ion, lipsa circumstanțelor agravante, prima instanță a aplicat o pedeapsă prea aspră față de inculpat, considerând neîntemeiat că în cazul de față este rațional ca

inculpatul să execute real pedeapsa închisorii, or, inculpatul a conștientizat urmările faptei sale, și-a recunoscut parțial vina în cadrul urmăririi penale, acesta anterior nu a fost judecat, partea vătămată nu a înaintat acțiune civilă și că nu are pretenții față de inculpat.

Apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului Ion Surdu, luînd în considerație în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii cînd este cazul, instanța de apel a ajuns la concluzia aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

Cu referire la alegațiile procurorului, instanța de apel a considerat nefondate cerințele procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare, or, prima instanță just a constatat că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

**9.** Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

**9.1** Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15.04.2019, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată, invocând:

- decizia instanței de apel în primul rând prezintă deficiențe din punct de vedere al insuficienței argumentelor vizavi de concluzia recalificării acțiunilor inculpatului din art. 287 alin. (3) Cod penal în art. 354 Cod contravențional, în al doilea rând, instanța de apel reiterând aceleași circumstanțe de fapt a încadrat juridic acțiunile inculpatului în două norme juridice diferite, nefăcând delimitarea între ele (p.41,104);

- instanța de apel eronat a conchis că Surdu Ion a săvârșit o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional, după semnele: huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, or instanța de apel verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei, respectiv să desfășoare concluzia de reîncadrare a acțiunilor, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate acestora, fapt ce pe caz n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor de fapt;

- instanța de apel eronat a tratat Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție

nr. 4 din 19.06.2006 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism” la analiza elementelor componente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal imputat inculpatului, or obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism are un caracter complex atunci când această infracțiune se exprimă în acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor;

- se constată că acțiunile inculpatului Surdu Ion au fost săvârșite în public, în prezența mai mulți cunoscuți a lui Sergiu Carauș, fiind tulburată ambianța liniștită de conviețuire în societate, acțiuni care ulterior au fost însoțite și de aplicarea violenței în privința persoanei pătimate, prin aplicarea de lovituri cu folosirea obiectelor special adaptate - cu o bătă și un furtun de cauciuc de la tractor;

- instanța de apel a omis faptul că prin aplicarea unui obiect special adaptat - bătă și furtunul inculpatul a creat un pericol real pentru viața și sănătatea părții vătămate, or prin raportul de expertiză medico-legală, nr. 42 D din 11 martie 2014, lui Carauș Sergiu au fost pricinuite vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de fisura maleopului pe stânga, lezarea splinei, fractura falangei distale a degetului 3 al mâinii stângi, **în rezultatul acțiunilor traumatice asupra splinei, aceasta a fost extirpată, partea vătămată a pierdut un organ - splina;**

- instanța de apel urma să delimiteze infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(3) Cod penal de contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional, devreme ce dacă făptuitorul nu se limitează doar la: acostarea jignitoare, în locuri publice, a persoanei fizice, tulburarea ordinii publice; tulburarea liniștii în timpul nopții, alte acțiuni similare, însă mai recurge și la aplicarea violenței, fapte care se regăsesc în speța supusă examinării, aceste acțiuni urmează a fi încadrate juridic prin prisma legislației penale, or în astfel de circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni;

- instanța de apel urma să țină cont de explicațiile oferite de practica judiciară constantă, unde a fost specificat că, doar în cazul în care infracțiunea de huliganism este urmată de infracțiunea de omor intenționat ori de vătămarea intenționată gravă sau medie a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea se va face, conform art. 287 și art. 145, 151 sau 152 Cod penal;

- apelul suplimentar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în interesele inculpatului Surdu Ion, urma să fie respins ca depus peste termen, or, termenul de apel are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar apelul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv;

- obligația inculpatului condamnat de a suporta cheltuielile judiciare este principială devreme ce săvârșirea infracțiunii atrage în mod inevitabil desfășurarea

urmăririi penale și a judecării cauzei, inclusiv pentru a i se aplica infractorului pedeapsa de a suporta cheltuielile judiciare îi revine acestuia în principal, mai mult, prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 (publicată în Monitorul Oficial nr.40-47/108 din 09.02.2018), alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat, prin ce se atestă intenția legiuitorului, de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului;

**9.2** Avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 11) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15.04.2019 și a sentinței, cu emiterea unei decizii de încetare a procesului penal, invocând argumente similare cu cele indicate în recursul său împotriva deciziei instanței de apel din 13.06.2018(pct. 5.2 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- în baza sentinței și în motivarea deciziei din 15 aprilie 2019 a fost pus avizul de testare poligraf nr. 3499 din 04 iunie 2014 – probă inadmisibilă (v.II f.d. 111);

- instanța de apel a constatat: pct. 61 ”Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău de a concluziona că, fapta lui Ion Surdu, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care a provocat pierderea unui organ”, respectiv gravitatea leziunilor a fost stabilită în baza criteriului ”nepericuloase pentru viață care au dus la pierderea unui organ”;

- înlăturarea unui organ care nu este prevăzut în pct. 55 – 59 al Regulamentului de apreciere medico – legală a gravității vătămării corporale aprobat prin Ordinul MS nr. 199 din 27.06.2013, urma a fi calificat de către experți ca drept vătămare corporală medie și nu gravă;

- chiar dacă ipotetic se admite că este corectă calificarea acțiunilor, oricum materialele cauzei nu conțin dovada faptului că anume inculpatul a cauzat leziunile care au dus la pierderea splinei;

**9.3** Partea vătămată, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15.04.2019 cu menținere sentinței, încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate cheltuielile suportate pentru tratament, invocând:

- până în prezent continuă să primească tratament pentru vătămările suportate în rezultatul loviturilor, mai mult, se tratează neurologic, or, are alte complicații;

- inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat, mai mult, după emiterea deciziei instanței de apel din 15.04.2019 a comunicat că nici nu va recupera prejudiciul fiindcă a avut cheltuieli mai importante;

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă;

- instanța de apel eronat a indicat că nu am pretenții față de inculpat, mai mult, consideră că prin această decizie i-a fost încălcat dreptul la o justiție echitabilă;

**10.** Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că recursul ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului și de către partea vătămată urmează a fi respinse ca inadmisibile,

iar recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

### **10.1 Cu privire la recursul ordinar declarat de către procuror:**

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi-evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit mai menționează că procurorul în recurs, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 12) Cod de procedură penală, și anume cazurile când *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar; apelul a fost introdus tardiv; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 12) Cod de procedură penală și-au găsit confirmarea în cauza dată, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, apelul a fost introdus tardiv, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal lărgit notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că prima instanță a apreciat obiectiv prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinat în ședința de judecată a primei

instanțe, descrise și în sentință (f.d. 109 – 111 verso, vol. II), corect a adoptat soluția de condamnare a lui Surdu Ion, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu indicii de calificare *huliganismul agravat, adică acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2), săvârșite de două persoane, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății*, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal cu indicii de calificare *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ce a provocat pierderea unui organ*, la fel în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, după elementele - *violarea domiciliului, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia*.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel greșit a admis apelurile declarate de către avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului și apelurile suplimentare declarate de către avocații Coban Igor și Pruteanu Natalia în numele inculpatului, a casat parțial sentința și a încetat procesul penal de învinuire a lui Surdu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta constituie contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional, interpretând eronat normele materiale, în speța dată.

Reieșind însă din conținutul deciziei atacate cu recurs, Colegiul penal atestă că instanța de apel a pronunțat o hotărâre motivată greșit, în termeni vagi și cu conținut ambiguu, din al cărei descriptiv nu rezultă motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, fără a fi cercetate amănunțit și multiaspectual probele care au conturat convingerea instanței pentru a hotărî în sensul celor indicate în dispozitiv.

În acest sens se evidențiază, că în situația în care instanța de apel a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal, în baza art. 354 Cod contravențional, și nu a fost de acord cu aprecierea probelor prezentate de către procuror, aceasta urma să dezvăluie concluzia privind reîncadrarea faptelor imputate inculpatului, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de recalificare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Astfel, se va evidenția că potrivit rechizitoriului, lui Surdu Ion i-a fost incriminată săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1), 179 alin. (1) și art. 287 alin. (3) Cod penal, pentru faptul, că la 21 februarie 2014, în jurul orei 20:00, urmărind scopul pricinuirii vătămărilor corporale consăteanului său Carauș Sergiu, pentru că acesta ar fi sustras anterior păsări domestice din s. Buda, r-nul Călărași, s-a deplasat la domiciliul ultimului împreună cu consăteanul Mămăligă Grigore și intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu o bâtă și un furtun de cauciuc de la tractor pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de fisura maleopului pe stânga, lezarea splinei, fractura falangei distale a degetului 3 al mâinii stângi, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală, nr.42 D din 11 martie 2014.

Tot el, la 21 februarie 2014, împreună cu consăteanul său Mămăligă Grigore, fără acordul proprietarului Carauș Sergiu, au pătruns în locuința acestuia, în care la acel moment se aflau mai mulți cunoscuți a lui Carauș Sergiu unde s-au aflat ilegal aproximativ 30 de minute.

În continuare, Mămăligă Grigore urmărind scopul realizării intenției infracționale a lui Surdu Ion și favorizând acțiunile acestuia, folosindu-se de constituția fizică masivă, s-a poziționat în ușă, blocând intrarea și ieșirea celor prezenți din odaia respectivă, avertizându-i ca toți să stea la locurile lor, să nu se implice și să nu iasă din odaia respectivă. În timpul ce a urmat, Surdu Ion fără motiv, doar sub pretextul că Carauș Sergiu ar fi sustras cândva găini și animale domestice de la niște consăteni, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii, picioarele și o bătă pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Tot el, în aceeași seară, împreună cu consăteanul său Mămăliga Grigore, după ce au pătruns ilegal în domiciliul lui Carauș Sergiu, situat în s. Buda, r-nul Călărași, în care se aflau mai mulți cunoscuți a lui Carauș Sergiu, unde s-au aflat aproximativ 30 de minute, fără motiv, sub pretextul că Carauș Sergiu ar fi sustras găini de la niște consăteni, neținând cont de faptul că se afla într-un local în prezența mai multor persoane, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând un comportament arogant și autoritar, lipsit de respect față de cei prezenți, acțiuni, care se califică ca huliganism habitual, i-a aplicat lui Carauș Sergiu multiple lovituri cu pumnii, cu o bătă și un furtun de cauciuc de la tractor pe diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale grave, cu dereglarea sănătății de lungă durată. În timpul dat, Mămăliga Grigore urmărind scopul realizării acțiunilor lui Surdu Ion, folosindu-se de constituția sa fizică masivă și favorizând acțiunile acestuia, s-a poziționat în ușă, blocând intrarea și ieșirea celor prezenți în odaia respectivă și amenințându-i cu răfuiala fizică, i-a avertizat să nu se implice și să nu iasă din încăperea dată.

După pronunțarea unei sentințe de condamnare pe capătul de învinuire privind săvârșirea infracțiunii de huliganism, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor, și totodată ca instanță de rejudecare, având în sarcină indicațiile instanței de recurs din prima rundă a procedurilor, a ajuns la concluzia că Surdu Ion de rând cu infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, a comis și contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional și nu infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Cu referire la această concluzie, instanța de recurs statuează că instanța de apel, în mod greșit și pripit a conchis, că în acțiunile inculpatului descrise supra, prevalează elementele constitutive ale contravenției de huliganism nu prea grav, adică tulburarea ordinii publice și liniștii persoanelor fizice, acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice.

Or, în practica judiciară se delimitează contravenția de huliganism nu prea grav de infracțiunea de huliganism prin faptul că contravențiile nu presupun și existența

unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate în: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) amenințarea, cu aplicarea violenței, asupra persoanelor; 3) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice; 4) aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății.

La delimitarea contravenției de huliganism de infracțiunea prevăzută de art. 287 Cod penal, instanțele de judecată trebuie să țină cont că va fi considerată infracțiune de huliganism, prevăzută la art. 287 Cod penal și nu contravenție reglementată la art. art. 354, 357 sau 363 Cod contravențional, dacă făptuitorul nu se limitează doar la: acostarea jignitoare, în locuri publice, a persoanei fizice, tulburarea ordinii publice; tulburarea liniștii în timpul nopții, alte acțiuni similare; tragerea din armă de foc, în locuri publice, în locuri rezervate pentru tragere, dar cu încălcarea modului stabilit, însă mai recurge și la aplicarea violenței, la amenințarea, cu aplicarea violenței sau la opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice, aplică obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății.

În astfel de circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Având în vedere explicațiile desfășurate mai sus, Colegiul penal lărgit accentuează că instanța de apel a omis din vedere faptul că potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 118 din 18 august 2017, părții vătămate Carauș Sergiu, i-au fost cauzate leziuni corporale:

”a. traumă cranio-cerebrală închisă: echimoza pe față, comoție cerebrală;

b. excoriații și echimoze cu edem al țesuturilor moi în regiunea membrelor superioare și inferioare, fractura falangei distale a degetului 3 mâna stângă, plaga contuză în regiunea gambei stângi, fisura maleolei laterale pe stânga;

c. traumă închisă a abdomenului: lezarea splinei.

1. Leziunile corporale menționate mai sus în punctul „b”, au fost produse la acțiunea traumatică prin mecanism de lovire cu un obiect dur, contondent, de formă alungită, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au condiționat dereglarea sănătății de lungă durată și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

2. Trauma cranio-cerebrală închisă, echimoza pe față, comoția cerebrală, menționată în punctul „a”, a fost produsă la acțiunea traumatică a unui obiect dur, contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată, și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

Trauma închisă a abdomenului cu lezarea splinei, a fost produsă la acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, prin mecanism de lovire, posibil în timpul și circumstanțele indicate, și ca periculoase pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă.

3. Reieșind din datele documentelor medicale prezentate, a stabili cu certitudine prezența leziunilor corporale în regiunea abdomenului și spatelui, la cet: Carauș Sergiu, nu este posibil, din cauza lipsei căror-va consemnări referitor la leziunile corporale în regiunile nominalizate în Fișa medicală, și la examinarea de către expertul judiciar medic-legist, după intervenția chirurgicală (pansament al peretelui abdominal). In același context menționăm faptul că, peretele abdominal anterior este elastic, mobil, iar splina este un organ fixată în cavitatea abdominală, și datorita acestor particularități, la lovituri cu obiecte dure contondente, inclusiv bâta sau furtunul, pot lipsi leziunile corporale vizibile, externe, dar prezente leziunile corporale interne, la nivelul organelor abdominale (splina).

5. Trauma închisă a abdomenului cu lezarea splinei, a fost produsă la acțiunea traumatică a unui(or) corp(uri) dur(e), contondent(e), prin mecanism de lovire în proiecția splinei (regiunea superioară și laterală stângă a abdomenului), cu o forță suficientă pentru învingerea rezistenței a țesutului organului lezat.”

Prin urmare, Colegiul penal lărgit susține argumentul recurentului precum că ”instanța de apel eronat a tratat Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism” la analiza elementelor componente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal imputat inculpatului, or obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism are un caracter complex atunci când această infracțiune se exprimă în acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății”, or, Colegiul penal lărgit indică că, în cazul în care infracțiunea de huliganism în astfel de circumstanțe este comisă concomitent cu infracțiunea de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului ideal de infracțiuni, iar calificarea se va face, conform art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal lărgit mai indică că, inculpatul la aplicarea loviturilor, care conform declarațiilor părții vătămate și a martorilor Mitev Andrei și Burghelea Sergiu a durat 1 oră, inculpatul a utilizat o bâta din lemn și un furtun de cauciuc, fapt ce nicicum nu se poate încadra în prevederile art. 354 Cod contravențional.

**10.1.1** Subsidiar, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că instanța de apel eronat a admis apelul suplimentar depus de către inculpat, or, apelul a fost depus la data de 25 februarie 2019 în timpul ședinței de judecată(f.d. 44 – 46 v. III), iar sentința primei instanțe a fost pronunțată integral la data de 11 ianuarie 2018.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, „Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.”

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că inculpatul a înaintat apelul suplimentar după aproximativ un an și o lună după ce a fost emisă sentința, astfel,

instanța de apel în baza art. 415 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii:

1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă:

a) apelul a fost depus peste termen.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că acest apel urma a fi respins ca depus peste termen.

**10.1.2** Cât ține de alegațiile recurentului în susținerea cerinței de a dispune încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, Colegiul penal lărgit menționează că, suma de 5 224 lei, este compusă din costul pentru efectuarea rapoartelor judiciare și de expertiză pe caz în anul 2014 și 2017, cheltuieli ce urmează a fi achitate conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care conform art. 10 Cod penal, sunt mai favorabile pentru inculpat, decât modificările efectuate în acest articol prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 în vigoare din 09 februarie 2018, prin care acest aliniat a fost abrogat.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de către procuror urmează a fi admis cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019, cu menținerea sentinței Judecătoria Strășeni /sediul Călărași/ din 11 ianuarie 2018, prin care Surdu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (1); 287 alin. (3); art. 151 alin. (1) Cod penal, din motiv că apelurile au fost greșit admise, în speță confirmându-se temeiurile pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 12) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, apelul a fost introdus tardiv, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

## **10.2 Cu privire la recursul declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului:**

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 11) Cod de procedură penală, în sensul că nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie,

a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Ce ține de temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, în sensul că „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*” prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal lărgit verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, și anume provocarea leziunilor corporale grave de către Surdu Ion lui Carauș Sergiu, îl consideră ca neîntemeiat, fiindcă prima instanță și instanța de apel verificând probele în ședința de judecată, au motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriilor metode de apreciere a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt, pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat în sentință(f.d. 108 – 114 v. II) și în decizie (f.d. 81 – 86, 93 - 101 v. III) din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului Surdu Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și că fără îndoieli există elementele infracțiunii incriminate.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului Surdu Ion, au fost obiect de dispută în cadrul primei instanțe și instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor esențiale ale recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Mai mult, instanța de recurs, apreciază critic argumentul recurentului precum că concluziile primei instanțe și a instanței de apel nu sunt bazate pe probe, în acest sens, Colegiul penal lărgit indică că este un argument declarativ, or, instanțele inferioare reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-au motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-au dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor primei instanțe și a instanței de apel în motivarea soluțiilor sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă,

fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

### **10.3 Cu privire la recursul ordinar declarat de către partea vătămată:**

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din cuprinsul recursului, Colegiul penal lărgit constată că, recurentul își exprimă dezacordul său cu modul de stabilire a pedepsei de către instanța de apel, precum că aceasta nu a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale, și nu i s-au achitat cheltuielile pe tratament, fără a indica vreun temei concret din cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că nu poate completa recursul cu temeiuri în agravarea situației inculpatului în speța dată.

Cât ține de argumentul indicat în recurs precum că „instanța de apel eronat a indicat că nu am pretenții față de inculpat, mai mult, consideră că prin această decizie i-a fost încălcat dreptul la o justiție echitabilă”, Colegiul penal lărgit nu îl acceptă, or, partea vătămată, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel din 01 aprilie 2019 a indicat că(f.d. 63 v.III): „pretenții materiale nu sunt și pretenții morale nu am”, la acest proces – verbal obiecții conform prevederilor art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală, nu au fost formulate de partea vătămată.

Reieșind din aceste motive, recursul ordinar declarat de către partea vătămată Carauș Sergiu, urmează a fi respins ca inadmisibil.

**11.** În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

### **D E C I D E :**

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului și de către partea vătămată Carauș Sergiu.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Surdu Ion XXXXX**, cu menținerea sentinței Judecătoreiei Strășeni /sediul Călărași/ din 11 ianuarie 2018 în această cauză penală, prin care:

**Surdu Ion XXXXX** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (1); 287 alin. (3); art. 151 alin. (1) Cod penal, prin care:

- în baza art. 60 Cod penal – procesul penal în baza art. 179 alin. (1) Cod penal în privința lui Surdu Ion a fost încetat, eliberându-l de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală;

- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – 3 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal – 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-au încasat din contul inculpatului cheltuielile pentru tratamentul părții vătămate Carauș Sergiu în folosul statului în mărime de 3 970 lei.

S-au trecut în contul statului cheltuielile judiciare de efectuare a expertizei judiciare în mărime totală de 5 224 lei.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 ianuarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor